

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST, O. P. S.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2003

OBSAH

Úvodní slovo předsedkyně správní rady <i>Otevřené společnosti, o. p. s.</i>	3
<i>Otevřená společnost, o. p. s.</i> – základní údaje	5
Projekty a jejich výdaje v roce 2003	7
Informace o projektech	
■ Otevřete	8
■ Studujte	13
■ Gender ve škole	16
■ ProCulture	21
■ Community Policing	24
■ Ženský nadační fond	28
Publikační činnost	30
English Summary	31
Finanční závěrka	
■ Rozvaha	36
■ Výkaz zisku a ztráty	36
■ Příloha k účetní závěrce	37
■ Výrok auditora	38
Kontakty	39

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDKYNĚ SPRÁVNÍ RADY OTEVŘENÉ SPOLEČNOSTI, O. P. S.

Rok 2003 byl pro *Otevřenou společnost, o. p. s.* rokem změn, které zároveň předznamenaly její budoucí zaměření a charakter jejího působení v příštích letech. Základní mise organizace – podpora rozvoje otevřené společnosti – zůstala zachována, ale došlo k výrazné změně v její programové struktuře. V roce 2003 byly realizovány první kroky, směřující k prosazování nové role *Otevřené společnosti, o. p. s.*, soustředěné na realizaci širšího obsahového záběru vlastních projektů tak, aby tato organizace mohla sloužit jako nezávislá platforma pro formování partnerství, realizovat společné projekty s dalšími organizacemi a orientovat se ve větším rozsahu na prosazování systémových změn.

Nová programová struktura společnosti zahrnuje tři hlavní oblasti, v rámci nichž jsou rozvíjeny jednotlivé projekty. Jedná se o právní programy, ženské programy a program zaměřený na podporu umění a kultury. Při definování budoucí role této organizace jsme vycházeli do značné míry ze zkušeností a znalostí, které se podařilo shromáždit během dlouholetého působení jejího zakladatele *Nadace Open Society Fund Praha*. Domníváme se, že řada programů, které *Nadace OSF Praha* za dobu své existence podporovala, je do té míry zajímavá a pro společnost stále relevantní, že je namístě je nadále podporovat a rozvíjet. Nová role *Otevřené společnosti, o. p. s.* spočívá především v realizaci projektů převzatých z programové skladby *Nadace OSF Praha*. *Otevřená společnost, o. p. s.* se stane partnerem *Nadace OSF Praha* a dalších neziskových organizací v iniciování projektů v rámci stanovené programové skladby a bude poskytovat institucionální zázemí pro realizaci takových projektů, které jsou v souladu s jejím posláním. Projekty *Otevřené společnosti, o. p. s.* jsou většinou koncipovány jako víceleté a předpokládáme, že se některé z nich po čase osamostatní – v tomto smyslu bude *Otevřená společnost, o. p. s.* hrát roli inkubátoru nových idejí a organizací.

Otevřená společnost, o. p. s. se také ve zvýšené míře snaží zajišťovat finanční prostředky pro svou činnost z jiných než dosud využívaných finančních zdrojů a samozřejmě také identifikovat nová témata, kterými by mohla v budoucnu dále přispívat k rozvoji otevřené společnosti. Věříme, že se dlouhodobé změny, které byly v roce 2003 zahájeny, pozitivně projeví v naší činnosti a především přispějí ke kultivaci celé české společnosti.

Otevřená společnost, o. p. s. v roce 2003 úspěšně završila svoji transformaci, podařilo se jí nově definovat své poslání a zaměření a dobře nastartovat víceleté projekty, které tomuto novému zaměření odpovídají. Nebyl to pro její pracovníky a pracovnice snadný rok a ráda bych jim poděkovala za to, že se s novými úkoly vyrovnali se ctí. Mé poděkování patří také kolegům a kolegyním ze správní rady, kteří se na definování celkové strategie *Otevřené společnosti, o. p. s.* podíleli.

Marie Kopecká

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST, O. P. S.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

*Zapsaná u městského soudu v Praze ve složce O, pod číslem 96,
dne 17. února 1999.*

Zakladatel: Nadace Open Society Fund Praha

Sídlo: Prokopova 9, 130 00 Praha 3

IČO: 25 73 74 31

Číslo bankovního účtu: ČSOB 481795763/0300

Dne 14. května 2003 byly městským soudem na návrh správní rady zapsány nově definované druhy obecně prospěšných služeb, které bude *Otevřená společnost, o. p. s.* poskytovat:

Společnost bude realizovat zejména vzdělávací a výchovné programy. Společnost bude k naplnění těchto aktivit poskytovat služby zaměřené na činnost:

- vzdělávací a výchovnou, zejména v rámci schválených programů, včetně jejich realizací,
- osvětovou, konzultační a poradenskou, a to především v oblasti kulturní, sociální a zdravotní a dále v oblasti prosazování základních lidských práv všech skupin obyvatelstva,
- knihovnickou a dokumentační, vztahující se k poskytovaným obecně prospěšným službám,
- vydavatelskou a nakladatelskou.

SPRÁVNÍ RADA

Marie Kopecká, předsedkyně
Filip Tichý
Sylvie Rohanová

DOZORČÍ RADA

Zdenka Almerová
Lenka Němcová
Vladimíra Sýkorová

ZAMĚSTNANCI A SPOLUPRACOVNÍCI

Petra Brázdová, asistentka
Markéta Hronková, projektová manažerka,
Založení Slovensko-českého ženského nadačního fondu
Karel Jech, ředitel (do 28. 2. 2003)
Monika Ladmanová, ředitelka (od 1. 3. 2003)
Irena Moravcová-Smetáčková, projektová manažerka, *Gender ve škole*
Jindřiška Prokopová, projektová manažerka, *Otevřete*
Marta Smolíková, projektová manažerka, *ProCulture*
Petr Svatoš, koordinátor projektu, *Posílení kapacity vzdělávání NNO*
Michal Tošovský, koordinátor projektu,
Zavádění prvků Community Policing do praxe Policie ČR
Marek Veselý, projektový manažer,
Zavádění prvků Community Policing do praxe Policie ČR
Klára Vlková, koordinátorka projektu, *Gender ve škole*
Zuzana Vránová, účetní

PROJEKTY A JEJICH VÝDAJE V ROCE 2003

UPLATŇOVÁNÍ PRÁVA NA INFORMACE | **OTEVŘETE**

Realizace: projekt byl zahájen v lednu 2000

Výdaje: 591 137 Kč

POSÍLENÍ KAPACITY VZDĚLÁVÁNÍ NEVLÁDNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ | **STUDUJTE**

Realizace: prosinec 2001–červen 2003

Výdaje: 694 513 Kč

ZAVÁDĚNÍ KONCEPTU GENDER VE VZDĚLÁVACÍ PRAXI | **GENDER VE ŠKOLE**

Realizace: projekt byl zahájen v prosinci 2002

Výdaje: 130 280 Kč

PROSAZOVÁNÍ KULTURNÍ POLITIKY | **ProCULTURE**

Realizace: projekt byl zahájen v dubnu 2003

Výdaje: 404 647 Kč

ZAVÁDĚNÍ INOVATIVNÍCH PRVKŮ SPOLUPRÁCE POLICIE A KOMUNITY

| **COMMUNITY POLICING**

Realizace: projekt byl zahájen v červenci 2003

Výdaje: 173 713 Kč

ZALOŽENÍ **SLOVENSKO-ČESKÉHO ŽENSKÉHO NADAČNÍHO FONDU**

Realizace: listopad 2003–duben 2004

Výdaje: 52 217 Kč

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

| **MONITOROVÁNÍ PROCESU PŘISTOUPENÍ K EU:**

Rovné příležitosti pro ženy a muže v ČR,

ISBN 80-903331-0-9.

Výdaje: 70 602 Kč

O d počátku účinnosti zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, který ukládá státním orgánům a orgánům územní samosprávy povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, tedy od 1. ledna 2000, realizuje *Otevřená společnost, o. p. s.* projekt zaměřený na garantování efektivního uplatnění této právní normy. Projekt je průběžně modifikován s odkazem na rozvoj agendy vztahující se k zákonu a v souvislosti s tématy, která s daným zákonem a příbuznými normami souvisí. Zákon realizuje právo občanů na přístup k informacím podle čl. 17 a 35 *Listiny základních lidských práv a svobod* a zavádí do celé oblasti veřejné správy princip publicity. Implementace zákona však vyžadovala rozsáhlé podpůrné činnosti, neboť vzhledem k charakteru zákona (jde proti všem dosavadním zvyklostem uzavřené veřejné správy) mu latentně hrozí, že by byl úřady ignorován a následně destruován chybnými právními výklady. Na tuto situaci reagovala *Otevřená společnost, o. p. s.* zahájením osvěty, propojené s rozsáhlým školením úředníků veřejné správy, které přímo prováděl spoluautor zákona a spolupracovník projektu Oldřich Kužílek. Projekt umožnil mnoha žadatelům zorientovat se ve svých právech, podstoupit soudní pře, jejichž rozsudky dále upevňovaly stabilitu právních výkladů a zahájil rozsáhlou publikační činnost, ať už vlastními silami (příručka 106 odpovědí na vaše dotazy vydaná v roce 2001) anebo tím, že vytvářel informační zázemí publikace Kužílek, Žantovský, *Svoboda informací*, Linde Praha 2000, dále pak množství novinových a časopiseckých článků.

Koncept práva na informace vychází z toho, že zatímco v nedemokratických systémech představuje stát v té či oné podobě vrchnost, tedy suveréna, a občan v té či oné podobě poddaného, v demokratických systémech je suverénem právě občan. Prostřednictvím voleb do zastupitelských orgánů občan propůjčuje moc zvoleným představitelům. Ti jsou mu nadále zodpovědní a povinni skládat účty. Propůjčené jsou i nástroje moci, včetně informací, které stát z vůle občanů shromažďuje, kterými disponuje a které uchovává. Občan tak zůstává jejich pravým vlastníkem a může si je kdykoli vyžádat, bez ohledu na to, zda se týkají přímo jeho či nikoliv. Tento princip lze omezit pouze tehdy, pokud se takový požadavek dotýká důležitých zájmů celé společnosti (ochrana utajovaných skutečností) nebo pokud by jeho uplatnění bylo na úkor práv jiných občanů (ochrana soukromí), obchodní tajemství.

Pro moderní demokratické společnosti je charakteristický princip informační otevřenosti, který umožňuje maximálnímu počtu občanů těžit z výsledků informační revoluce a využívat technických možností informačního věku. Je třeba, aby byli občané o všem, co se kolem nich odehrává, dobře informováni. To posiluje stabilitu a důvěru v politický systém, stejně jako hospodářskou dynamiku.

Existence platné právní úpravy ještě nezajistí její úspěšné uplatňování. Zákonná úprava je nutnou, ale nikoliv postačující podmínkou pro úspěšnou implementaci. Záruka přístupu k informacím, které mají k dispozici orgány veřejné správy, se může stát důležitým nástrojem kontroly činnosti veřejné správy. V současnosti občan většinou nemá možnost přímo ovlivnit způsob práce, případně personální obsazení orgánů veřejné správy, a jeho přímý vliv na orgány veřejné moci je omezen pouze na pravidelnou volbu zástupců v zastupitelských sborech. Mnohé orgány veřejné správy pak působí téměř bez účinné kontroly jak ze strany občanů, tak zastupitelských sborů, což vyvolává obavu, že veřejná správa bude vykonávána pouze ve prospěch těch, kterým byla svěřena. Vnitřní kontrolní mechanismy orgánů veřejné správy nemohou nikdy takové nebezpečí zcela odstranit. K překonání tohoto nepříznivého stavu může významným způsobem napomoci dostatečná informační otevřenost orgánů veřejné správy a také síla veřejného mínění podpořeného znalostmi.

Proto *Otevřená společnost, o. p. s.* v roce 2000 zahájila projekt *Právo na informace*, aby napomohla zajistit, aby to, co občanské společnosti zákon o svobodném přístupu k informacím nabízí, bylo v plné míře využíváno.

Cílem projektu je nadále podporovat občany ve schopnosti účinně se uplatnit ve veřejných záležitostech, a to zejména uplatněním práva na informace, schopností zapojit se do rozhodování veřejné správy, kultivovat oblast otevřenosti rozhodování (požadovat např. aby byly k dispozici obsažné záznamy o důležitých rozhodnutích) a též se umět bránit neoprávněnému omezování práva šířit informace. Cílem je také prohloubit motivaci k tomuto uplatnění práv.

Vzhledem k tomu, že od roku 2003 je možné vést soudní spor i bez zastoupení advokátem, je mimořádně důležité vytvořit pro samostatný postup členů občanské společnosti základnu představující konzultace, databázi proběhlých kauz a situací, zpřístupnit maximum soudních rozsudků, upozorňovat na problémy, podávat srovnání se zahraničím, odborné poradenství a vytvářet i morální oporu pro takovéto posílení občanského sektoru.

Rok 2003

Zatímco původně byl obsah projektu zaměřen na ověřování fungování zákona o svobodném přístupu k informacím v praxi a šíření myšlenky zákona, v roce 2003

došlo k rozšíření záběru projektu z práva na informace na celou otevřenost veřejné správy. Toto rozšíření se projevilo především v podobě internetových stránek, které na adrese www.otevrete.cz nyní zobrazují a podporují celou tuto oblast. V rámci projektu proběhla anketa a soutěž **OTEVŘENO x ZAVŘENO**, která zahájila snahu o dlouhodobé popularizování dobrých a špatných příkladů otevřenosti úřadů veřejné správy a pokračují práce na legislativních úpravách.

Při aktivní účasti projektu na legislativních pracích byly mapovány problematické části právního řádu ČR, jakož i nově navrhované problematické úpravy, komplikující přístup k informacím. Byl vytvořen přehled této problematiky v oblasti povinného zveřejňování registrů veřejné správy, jehož výsledek byl konzultován s legislativním odborem *Ministerstva informatiky* a bylo požádáno o dohled tohoto ministerstva v meziresortním řízení nad uvedenou problematikou (rozhodnutí o dohledu zatím nebylo vydáno). Důležitá byla účast zástupců projektu na přípravách novelizace zákona č. 123/98 Sb. o právu na informace o životním prostředí a proběhly přípravné práce na předloze zákona o veřejné povaze správy věcí veřejných. Zástupci projektu jsou dále angažováni na připomínkování připravovaného zákona o utajovaných skutečnostech před meziresortním řízením ve spolupráci s *Transparency International*. (O. Kužílek, *Cestou Rady vlády pro lidská práva*, viz O.K.: analýza návrhu pro *TI* říjen 2003)

Webové strany www.otevrete.cz, jsou základním nosným prvkem projektu a slouží jako rozsáhlý informační zdroj o problematice svobodného přístupu k informacím v ČR jak pro občany, tak i pro úředníky, starosty, zastupitele. Obsah stránek je průběžně aktualizován, doplňován a revidován a obsahuje:

- historii vzniku zákona a informace o související legislativě,
- databázi povinných subjektů: tedy orgánů, které jsou povinny informace poskytovat,
- mezinárodní smlouvy a zahraniční srovnání,
- údaje o soudních sporech vedených ve věci porušení zákona č. 106/1999 Sb.,
- databázi rozsudků,
- právní analýzy,
- rozборы kauz a nejčastější chyby v procesu implementace,
- články našich přispěvatelů,
- výběr z českého tisku,
- poradnu pro občany,
- a další rubriky.

Databáze rozsudků je unikátní sestavou získaných rozsudků, vybavených ozřejmujícím názvem (pro orientaci), krátkým resumé pro vyhledávání potřebných sou-

vislostí, a dále celým rozsudkem (převedeným do elektronické podoby). Pro celé právní odvětví tak vzniká nepostradatelný zdroj informací a srovnání.

Poradna hraje zásadní roli v projektu, neboť zobrazuje skutečné problémy z praxe, vznikající spíše interakcí různých zákonů, než výkladem samotného zákona o informacích. Proto zpracovává problematiku, která se jinak v odborné literatuře nepopisuje.

Oldřich Kužílek průběžně odpovídal a odpovídá na dotazy k jednotlivým případům, které občané zasílali a zasílají do internetové poradny.

Poradna zaznamenala trvalý růst zájmu a to nejen občanů ale též představitelů veřejné správy. Poradna tak vytváří databázi typových postupů při sporech o informace a představuje rozsáhlý nástroj zvyšování právní kultury v oblasti přístupu k informacím.

SOUTĚŽ OTEVŘENO X ZAVŘENO

Při příležitosti mezinárodního dne informací, který se konal 28. října, uspořádala *Otevřená společnost, o. p. s.* soutěž **OTEVŘENO X ZAVŘENO** – o největšího „přítele“ a „nepřítele“ informací z řad úřadů státní správy a samosprávy. Hodnotící komise byla sestavena se zřetelem na široký záběr oblasti – hodnotil poslanec, úředník MV, zástupkyně ombudsmana, inspektorka ÚOOÚ, právník z neziskového sektoru i komerční advokát, novinář. Anketa měla velký ohlas jak mezi oceněnými, tak u médií. Nominovat svého kandidáta na ocenění přítel či nepřítel informací může každý občan, který má ať už dobrou nebo špatnou zkušenost ze získávání informací od úřadů státní správy a samosprávy.

Na základě nominací od občanů a neziskových organizací a hodnocení desetičlenné komise byl oceněn *cenou Otevřeno* Kraj Vysočina za zveřejňování podkladů pro jednání rady a zastupitelstva na webových stránkách. *Cenu Zavřeno* obdržel Vrchní soud v Praze za odůvodnění svého rozhodnutí odepřít informaci již neplatným paragrafem zákona. Současně s vyhlášením výsledků prvního ročníku ankety byl vyhlášen její druhý ročník.

NETWORK

Program *Otevřete* je součástí *Freedom of Information Advocates Network* – mezinárodní skupiny ochránců přístupu k informacím, která navzájem sdílí zkušenosti ze zemí, kde zákon o poskytování informací existuje a podporuje přijetí legislativní úpravy tam, kde dosud právní norma chybí.

V rámci projektu probíhá také spolupráce a konzultace pro zahraniční NNO:

- *Transparent Markets Citizens for the New Europe*
- *CEU Human Rights Students' Initiative*
- *server freedominfo.org*
- a další

PREZENTACE A MEDIALIZACE

Nezbytnou součástí projektu je také jeho prezentace a rozsáhlá medializace s cílem informovat o dané problematice co nejvíce uživatelů a zájemců. V roce 2003 byly publikovány následující články:

- Respekt (6. 1. 2003) – Jaroslav Spurný: *Připomeňme si*
- Respekt (3. 2. 2003) – Erik Tabery: *Úředníci v ohrožení*
- Respekt (3. 2. 2003) – *Co není tajné*
- hn.ihned.cz (23. 5. 2003) – *Starostové neplní zákon, nemají internet*
- Týden (23. 6. 2003) – *České tajnosti*
- MfD (11. 7. 2003) – *Svoboda informací v. právní jistoty*
- Týden (21. 7. 2003) – *Pomluva, bič na svobodu projevu*
- ČRo 6 (5. 10. 2003) – *Názory a argumenty*
- Česká televize (29. 9. 2003) – *Události* (čtyřminutová zpráva o soutěži OTEVŘENO x ZAVŘENO *Otevřené společnosti, o. p. s.*)
- MfD (29. 9. 2003) – *Kde měříme rychlost a čím? Policie nic netajila*
- MfD (30. 9. 2003) – *Kraj Vysočina vyhrál soutěž v informování*
- Týden (10. 11. 2003) – *Závislý soud*
- Prezentace projektu na nejvýznamnější domácí konferenci *Internet ve státní správě a samosprávě*

MANAŽERKA PROJEKTU: Jindřiška Prokopová

ŘEŠITEL: Oldřich Kužílek, spoluautor zákona

SPRÁVA WEBOVÝCH STRÁNEK: *Mamedia.com, s. r. o.*

NA PROJEKTU DÁLE SPOLUPRACUJÍ NÁSLEDUJÍCÍ ORGANIZACE A ODBORNÍCI:

Asociace občanských poraden, Transparency International ČR
Iuridicum remedium (občanské sdružení), Šimon Hradílek (právník)
Vlado Pirošík: *Občanská iniciativa pro dobrý informační zákon* [Slovensko]

V roce 2003 dokončovala *Otevřená společnost, o. p. s.* projekt *Posílení kapacity vzdělávání nevládních neziskových organizací* (NNO), jehož cílem bylo profesionalizovat a posílit neziskový sektor prostřednictvím zlepšení nabídky vzdělávání pro pracovníky NNO a zvýšení jeho dostupnosti. Iniciace projektu vycházela ze znalosti nedostatku edukativních příležitostí připravených pro potřeby zmíněné cílové skupiny. Projekt byl zahájen v roce 2002 a jeho jednotlivé fáze na sebe logicky navazovaly. Nejdříve bylo provedeno zmapování tréninkových potřeb a identifikace „bílých míst“ ve vzdělávání jak v tématech tak v úrovni vzdělávání. Zmapování bylo provedeno skupinou konzultantů a řešiteli projektu na základě znalostí z oblasti vzdělávání NNO při využití zkušeností z realizace projektů zaměřených na vzdělávání v NNO. Podle výstupů z analýzy byly dále zrealizovány školící cykly a vytvořen webový portál.

Projekt předpokládal dlouhodobé udržení a návaznost dalších pokračujících činností v rámci schválené pětileté strategie informačního projektu *Otevřené společnosti, o. p. s.* V průběhu vlastní realizace projektu však tato strategie byla modifikována a to zejména díky vzniklé nabídce různých typů školení a seminářů pro pracovníky NNO, která se znásobila (na základě grantových strategií dalších donorů) a značně převýšila poptávku.

Hlavní cíl projektu, posílit český neziskový sektor zejména v jeho vzdělávacím potenciálu, byl úspěšně završen semináři, které byly dvousměrné, jednak zaměřené na lektory, kteří budou dále své znalosti využívat při lektorské činnosti a dále na skupinu identifikovanou v průběhu mapování jako dosud nedostatečně připravenou, a to dobrovolníky. Servisní projekt *Otevřené společnosti, o. p. s. Posílení kapacity vzdělávání nevládních neziskových organizací* byl ukončen v červnu 2003, prakticky je dále využíván prostřednictvím interaktivního portálu www.studujte.cz.

Do realizace projektu byli zapojeni další odborníci a odbornice, kteří napomáhali při identifikaci nedostatků v systému a v nabídce vzdělávání pro nevládní neziskové organizace. Aktivní spolupráce na realizaci projektu probíhala také při vlastní přípravě školících akcí a to s dalšími neziskovými organizacemi a institucemi: občanské sdružení *Step by Step* (příprava kurzu lektorských dovedností pro studenty VŠ), *Hestia – Národní dobrovolnické centrum* (příprava kurzu o spolupráci NNO

a komerčního sektoru), *Ministerstvo vnitra ČR* (příprava kurzu o zákonu o dobrovolnické službě), *Symfonie*, školící společnost (kurz lektorských dovedností). Významná byla též spolupráce s *ICN, o. p. s.*, které zajišťovalo pravidelný přísun informací a propagaci portálu *www.studujte.cz*.

POSÍLENÍ LEKTORSKÉ ZÁKLADNY

V roce 2003 proběhly dva typy školení zaměřené na posílení lektorských dovedností, z nichž první byl zaměřen na pokročilé lektory již v nno působící a druhý byl určen lektorům začínajícím. Původním záměrem projektu bylo proškolit skupinu lektorů, která má výborné odborné a praktické znalosti, působí v nno, ale není vybavena lektorskými dovednostmi a nemá zkušenosti s lektorováním. Dále byla analýzou vytipována nová cílová skupina, a to studenti vysokých škol, kteří již v nno pracují nebo se chystají pracovat. Jednalo se o skupinu dobře teoreticky vybavenou, avšak bez praktických znalostí. Tato skupina byla identifikována jako potencionální zdroj lektorů pro neziskový sektor. Této skupině byl poskytnut kurz lektorských dovedností. Vzhledem k charakteru skupiny, ve které byli začátečníci, byl modul kurzu přizpůsoben a rozšířen o blok, který byl věnován prezentaci. Absolventi kurzu – studenti VŠ, v budoucnu uplatní získané vědomosti v praxi při práci pro neziskové organizace.

VZNIK A REALIZACE NOVÝCH KURZŮ, KTERÉ CHYBÍ V NABÍDCE

Při identifikaci chybějících kurzů v rámci neziskového sektoru vyšlo najevo, že nedostatečně zajištěnou cílovou skupinou z perspektivy vzdělávání jsou dobrovolníci, resp. dobrovolnictví jako fenomén. Dobrovolníci jsou poměrně nová silná skupina v neziskovém sektoru a institut dobrovolnictví se v ČR velmi rychle rozvíjí. V rámci projektu byly připraveny a realizovány dva typy seminářů, jejichž témata nebyla v nabídce kurzů pro nno dosud zastoupena, a to seminář o dobrovolnictví podle nového zákona o dobrovolnické službě (ve spolupráci s *Ministerstvem vnitra*) a kurz *Partnerská spolupráce nno s komerčním sektorem*. Výstupem obou kurzů je publikace, shrnující agendu a přednášky proběhlých seminářů.

VZNIK PORTÁLU WWW.STUDUJTE.CZ

Dlouhodobým výstupem projektu je vznik a průběžná aktualizace webového portálu *www.studujte.cz*, „referenčního místa“ o vzdělávání v neziskovém sektoru, který umožňuje aktivní vstupy zaregistrovaným organizacím. Portál nabízí ucelenou nabídku školení, seminářů, workshopů a kurzů zaměřených na specifické potřeby nno. Umožňuje vyhledávání v nabízených školeních podle zaměření, školitele, termínu i místa konání a je využitelný pro širokou skupinu komunitních a oborových nevládních organizací.

Školení do systému zadává přes 60 zaregistrovaných organizací. V průběhu roku 2003 bylo průběžně nabízeno okolo 150 aktuálních školení a kurzů. Od založení portálu (druhé poloviny roku 2002) zde bylo prezentováno přes 600 školení. Organizace pořádající školení mají po vyplnění formuláře a následném zřízení přístupu do systému naším zaměstnancem plnou kontrolu nad zadáváním a upravováním svých školení.

Školení jsou v systému rozčleněna do těchto kategorií:

- Projektové řízení a tvorba projektů NNO
- Management, personalistika
- Řízení NNO
- Právní aspekty v NNO
- Fundraising
- Účetnictví, mzdy v NNO
- Lektorské dovednosti
- Práce s veřejností a prezentace
- Dobrovolnictví
- Sociální oblast a pomáhající profese
- PC kurzy
- Ochrana životního prostředí
- Komunikace a práce s médii
- Lidská práva
- Multikulturní výchova
- Ostatní

Návštěvnost systému v roce 2003 byla průměrně 20 návštěv denně.

KOORDINÁTOR PROJEKTU: Petr Svatoš

PARTNEŘI PROJEKTU:

Step by Step, o. s.
Hestia – Národní dobrovolnické centrum, o. s.
Ministerstvo vnitra ČR
Symfonie
Informační centrum neziskových organizací, o. p. s.

V prosinci 2002 zahájila *Otevřená společnost, o. p. s.* projekt zaměřený na zavádění konceptu gender to pedagogické praxe, zkráceně **Gender ve škole**, který má za cíl vytvořit podmínky a nástroje pro zvyšování genderové citlivosti v české společnosti. Vychází přitom z faktu, že změnu postojů k rovnosti mužů a žen lze efektivně prosazovat prostřednictvím výchovy a vzdělávání nejmladší generace. Výchova a vzdělávání probíhá v určitém institucionálním rámci, který v současné době není prosazování rovnosti mužů a žen a zvyšování genderové citlivosti nakloněn. Projekt se proto zaměřuje na změnu tohoto rámce, na vybudování trvalejších základů rovnosti žen a mužů v oblasti školství.

Školský systém je komplexní, mnohvrstevnatá instituce. Z toho důvodu musí být úsilí o jeho proměnu zaměřeno několika směry. Tyto směry představuje:

- začlenění genderové problematiky do věcné problematiky příslušných vyučovacích předmětů na základních a středních školách, zejména občanské výchovy a základů společenských věd,
- začlenění genderové problematiky ve smyslu genderově citlivé pedagogické komunikace do přípravy budoucích učitelů a učitelek,
- začlenění genderové problematiky do pedagogických dokumentů a účinné prosazování gender mainstreamingu v resortu *Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy*.

Pro každou z popsaných oblastí je připraven samostatný projektový modul. Jednotlivé moduly budou realizovány v navazujících krocích v průběhu dvou let. Nástroje a výstupy jednotlivých modulů se vzájemně podporují a doplňují, vzájemnou kombinací jejich výsledků budou založeny trvalé změny školské praxe tak, aby jejím prostřednictvím docházelo k rozvoji genderové citlivosti žáků a žákyň.

Cílem první části projektu je vytvořit didakticko-metodickou příručku pro vyučující předmětů občanská výchova, občanská nauka a základy společenských věd na základních a středních školách. Příručka zahrnuje běžně vyučovaná témata, která jsou však zpracována z genderové perspektivy. Výběr témat vzniká na základě rozboru osnov příslušných předmětů a výstupů z dotazníkového šetření mezi učiteli

a učitelkami. Charakter příručky je praktický a mnohovrstevnatý; v relativně stručné formě vyučujícím nabízí vhled do tématu, zajímavé a užitečné informace a návody k aplikaci genderového pohledu do výuky.

K jednotlivým tématům je odborně zpracován text, jehož obsahem jsou jednak obecné uvedení z hlediska genderu do dané oblasti, jednak přehled zajímavých údajů k genderovým otázkám, které mohou učitelky a učitelé využívat ve výuce. Text určený pro vyučující je doplněn sadou žákovských úkolů, na jejichž tvorbě se podílí učitelé a učitelky, kteří prošli cyklem seminářů zaměřených na seznámení s genderovou problematikou. Cílem úkolů je, aby si žáci/žákyně na praktických příkladech a vlastní zkušenosti osvojili genderově citlivý způsob uvažování o sociální realitě.

Vytvořená metodická příručka bude bezplatně distribuována v elektronické a tištěné formě učitelkám a učitelům, kteří o ní projeví zájem, pedagogickým centřům, odborům školství, mládeže a tělovýchovy krajských úřadů, knihovnám a pedagogickým fakultám, případně dalším zájemcům.

Cílem druhé části projektu je začlenit genderovou optiku do přípravy budoucích učitelů a učitelek. Současná vysokoškolská příprava učitelů/učitelek základních i středních škol neobsahuje v povinném základu žádný předmět, v němž by studenti/studentky měli možnost seznámit se s problematikou genderu. Přitom je velmi důležité, aby si vyučující byli vědomi existence genderových stereotypů a na základě toho byli schopni jejich vliv alespoň částečně omezovat. V rámci projektu bude vytvořen studijní materiál pro absolventy a absolventky předmětu pedagogicko-psychologická průprava, v němž se studenti/studentky seznamují s obecnými základy pedagogického působení. Genderová determinovanost pedagogické reality by se měla stát nedílnou součástí tohoto předmětu. Prostřednictvím vytvořeného materiálu budou mít budoucí učitelky a učitelé základních i středních škol všech aprobací možnost seznámit se s definicí genderu, s procesem utváření genderových rolí a s poznatky o odlišném přístupu učitelek/učitelek k žákům/žákyním a naopak. Materiál bude v tištěné formě bezplatně distribuován na všechny pedagogické fakulty a vysoké školy nabízející pedagogické minimum. Nedílnou součástí je spolupráce pedagogických fakult při využití materiálu, která je přislíbena.

Cílem třetí části projektu je rozvíjení citlivosti pracovníků *Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* vůči genderovému zatížení pedagogické reality. Výstupem bude, ve spolupráci s *MŠMT*, postupné zavádění genderové problematiky do hlavních pedagogických dokumentů, zejména učebních osnov, resp. rámcových vzdělávacích programů.

Právě *MŠMT* (navzdory skutečnosti, že zřizovateli většiny škol jsou obce či kraje) má určující vliv na podobu výchovně-vzdělávacího procesu v českých školách.

Proto pokud v rozhodování *MŠMT* nebude zohledněn *gender mainstreaming*, nebude dlouhodobé zkvalitnění škol z hlediska genderově citlivé výuky možné. Projekt prosazuje *gender mainstreaming* rovněž ve všech přímo řízených organizacích *MŠMT*, jako je *Česká školní inspekce*, *Výzkumný ústav pedagogický*, *Národní ústav odborného vzdělávání*, *Institut pedagogicko-psychologického poradenství* atd. Pracovníci/pracovnice *MŠMT* a přímo řízených organizací budou dostatečně obeznámeni s tím, jak je pedagogická realita genderově zatížena a jak je možné toto zatížení efektivně snižovat.

Při realizaci projektu budou osloveni pracovníci/pracovnice *MŠMT* a dalších institucí, které se aktivně podílejí na vytváření vzdělávacích programů a formulování učebních osnov. S těmito pracovníky/pracovnicemi bude zahájena série diskusních setkání, na nichž budou představeny závěry českých i zahraničních výzkumných šetření. Nově zpracované analýzy se budou týkat jednak rozboru vybraných učebních textů a osnov z hlediska genderu, jednak rozboru názorů vyučujících na začlenění genderových témat do výuky, které vyplynou z dotazníkového šetření realizovaného v rámci modulu 1. Podle současného předpokladu analýzy prokáží nedostatečné zohlednění genderového úhlu pohledu v učebních textech a osnovách a současně poukáží na zájem vyučujících o začlenění genderových témat do výuky.

Projekt vzniká za široké, neodmyslitelné podpory odbornic a odborníků z oblasti gender studies, vyučujících základních a středních škol a *Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy*. Zvláště významná je spolupráce s koordinátorkou pro prosazování rovných příležitostí mužů a žen na *Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy*, jejímž prostřednictvím se zástupci/zástupkyně *MŠMT* s projektem seznámili a přislíbili jeho podporu při implementaci výstupů do základních, středních i vysokých škol.

POSTUP REALIZACE PROJEKTU V ROCE 2003

V březnu 2003 byla zahájena první část projektu – tvorba didakticko-metodické příručky pro vyučující předmětů občanská výchova, občanská nauka a základy společenských věd. Do konce roku 2003 byly realizovány tyto kroky:

- oslovení spolupracovníků a spolupracovnic,
- analýza učebních osnov příslušných předmětů a výběr témat,
- zadání tvorby textů jednotlivých kapitol vybraným odbornicím a odborníkům,
- setkání expertní skupiny učitelů a učitelů,
- úprava textů a příprava žákovských úkolů pro dokončené kapitoly,
- příprava dotazníku.

Příručka obsahuje 13 témat vybraných na základě analýzy osnov příslušných předmětů. Témata jsou zpracována genderovou optikou. Každé téma tvoří samostatnou kapitolu s dvěma částmi:

- část 1 – text pro vyučující
- část 2 – žákovské úkoly

Příručka zahrnuje tři obecné kapitoly:

- obecné pojednání o genderové problematice,
- slovníček základních pojmů,
- doporučení pro využití příručky ve výuce.

Tematické kapitoly jsou věnovány následujícím oblastem:

- Společenské vědy a teorie vědy (základní přehled o jednotlivých vědách)
- Psychologie – *Osobnost člověka*
- Sociologie – *Člověk ve společnosti*
- Politologie – *Člověk v demokratickém státu*
- Ekonomie – *Člověk na trhu práce*
- Náboženství
- Globální problémy lidstva
- Média
- Právní věda – *Člověk v právním státě*
- Česká republika – *Naše vlast*
- Škola – *Nejbližší okolí žáků/žákyn*
- Jazyk jako nástroj udržování genderových stereotypů
- Volba povolání

NA TVORBĚ ODBORNÝCH TEXTŮ K JEDNOTLIVÝM KAPITOLÁM
PRACUJÍ TYTO ODBORNICE A ODBORNÍCI:

Blanka Knotková
Petr Pavlík
Jana Valdrová
Hana Havelková
Lucie Jarkovská
Barbara Havelková
Šárka Gjuričová

Komunikace s odborníky a odborníky probíhá průběžně. Pro téma č. 9 a 10 se podařilo angažovat vyučující z expertní skupiny, kteří při přípravě těchto kapitol využijí znalosti získané v kurzech *Nadace OSF Praha* a dále také zohlední vlastní školní zkušenost.

Expertní skupina upravující texty po didaktické stránce a tvořící žákovské úkoly zahrnuje 16 učitelek a učitelů občanské výchovy a základů společenských věd na základních a středních školách z celé České republiky. V listopadu 2003 se uskutečnilo dvoudenní setkání expertní skupiny, na kterém byla diskutována podoba příručky a zásady pro tvorbu žákovských úkolů. Pro každou kapitolu byla stanovena skupina tří vyučujících, kteří spolupracují na jejích úpravách. Komunikace s členkami a členy expertní skupiny dále probíhá průběžně, především elektronickou formou.

Do prosince 2003 byly dokončeny texty k pěti kapitolám. Texty byly rozeslány členům/členkám expertní skupiny k didaktickým úpravám. Do prosince 2003 byl rovněž připraven dotazník pro vyučující. Do března 2004 bude dotazník distribuován elektronickou cestou na všechny základní a střední školy v České republice.

Podpora projektu byla vyjádřena také částečnou finanční participací *Gender studies FF UK*. V grantové soutěži *GS FF UK* získal projekt příspěvek 50 000 Kč na vytvoření, distribuci a zpracování dotazníku pro vyučující základních a středních škol.

MANAŽERKY PROJEKTU:

Irena Smetáčková
Klára Vlková

Na jaře roku 2003 zahájila *Otevřená společnost, o. p. s.* zcela nový program a to v oblasti umění a kultury. **ProCulture** je výzkumné, informační a vzdělávací centrum pro umění a kulturu, jehož cílem je zvyšovat kapacitu a profesionalitu českých kulturních organizací a to poskytováním relevantních informací a služeb tak, aby se vytvořily předpoklady pro jejich trvalou udržitelnost. **ProCulture** vzniklo z přesvědčení, že v rozvoji občanské společnosti hraje důležitou roli zdravě fungující kulturní oblast.

Toto centrum zároveň navazuje na desetileté výsledky a zkušenosti *Nadace Open Society Fund Praha*, jejíž archiv a kontakty v oblasti umění a kultury jsou tomuto programu k dispozici. Očekává se, že **ProCulture** nejen naváže na práci *Nadace OSF Praha*, jejímž cílem byla podpora především nestátních organizací a mladých začínajících umělců ale prostřednictvím své práce bude tyto cíle rozvíjet dále, neboť hlavním záměrem této nové iniciativy je posílit vnímání pozitivní role kultury a umění v České republice prostřednictvím pro-aktivní kulturní politiky.

INFORMAČNÍ A PUBLIKAČNÍ AKTIVITY

Součástí činnosti **ProCulture** je zprostředkovávání informací, které se stalo v prvním roce fungování centra prioritou. Za tímto účelem byl spuštěn internetový publikační systém a zřízeny webové stránky www.proculture.cz, které jsou určeny českým organizátorům, umělcům a dalším profesionálům z oblasti umění a kultury. Obsahem stránek jsou informace o uměleckých projektech a to zejména nestátních neziskových organizací či jednotlivců z oblasti performing arts, výtvarného umění a nových médií, výzvy a možnosti k účasti na vzdělávacích projektech, festivalech, výstavách, konferencích, a to v České republice i v zahraničí, informace o možnostech získání podpor z prostředků *Evropské unie*, veřejných zdrojů, nadací, dále poskytovaných stipendií a cen a to českých i zahraničních. Očekáváme, že stránky budou platformou pro publikování dokumentů a informací, které se týkají kulturní politiky, *Evropské unie*, integrace do *EU*, neziskového sektoru aj. Tyto informace jsou určeny nejen organizátorům a umělcům ale i administrátorům veřejné podpory umění, kteří pracují ve státní správě i samosprávě. Během roku 2003 byly navázány kontakty pro průběžné získávání potřebných informací a na podzim

byl spuštěn zkušební provoz stránek. Do konce roku vykázal server celkem 1497 návštěv, které se týkaly 7975 stránek. Zájemci se registrovali pro zasílání e-Bulletinu, tak, aby jeho pravidelné vydávání mohlo začít v lednu 2004.

ProCulture dále spravuje nemoderovaný uzavřený mailing list **ArtsInfo**, který slouží profesionálům z oblasti performing arts a to zejména umělcům, organizátorům, kritikům a zástupcům neziskových organizací pro sdílení informací o jednotlivých projektech a programech. List založila *Nadace Open Society Fund Praha* v roce 2000 jako informační a komunikační nástroj pro příjemce podpory této nadace a zviditelnění jednotlivých podpořených projektů, jakož i k distribuci informací o takových projektech, které přispívají k větší profesionalizaci jednotlivců a skupin a jejich lepší prezentaci. V současné době jsou příjemci zpráv tohoto mailing listu také reprezentanti veřejných institucí či odborných periodik. Na jaře správa mailing listu *ArtsInfo* přešla do *ProCulture* a v roce 2003 tímto listem prošlo více než tisíc jednotlivých zpráv, které jsou zasílány zhruba 220 adresátům.

Jak mailing list, tak webové stránky byly užívány dalšími organizacemi pro jejich vlastní informační aktivity jako např. měsíční aktuality pražské kanceláře *Culture 2000*, informační server *Divadelního ústavu* www.divadlo.cz, kalendárium informačního servisu *Taneční zóny* či server *Econnect*, který zdarma poskytl prostřednictvím www.proculture.cz přístup do vlastní databáze aktuálních uzávěrek grantových řízení.

VEŘEJNÉ A ODBORNÉ AKTIVITY

Pro příležitost veřejné panelové diskuse, kterou pod názvem „Stát pro umění 21. století“ uspořádalo *České středisko ITI (Mezinárodní divadelní institut)* v *Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR* dne 24. dubna 2003, byla vypracována studie **Kulturní neziskové organizace v ČR a podpora umění**, která byla přednesena v rámci panelu v *PSP* a posléze publikována v časopise *SAD XIV/4*. Text studie je zveřejněn rovněž na webových stránkách centra.

Na podzim 2003 začalo *ProCulture* spolupracovat s *Divadelním ústavem* na projektu **Transformace divadelní sítě**, respektive na formulování závěrů a dalších doporučení, které ze studie, jež zpracoval *Divadelní ústav* za podpory *Nadace OSF Praha* vyplývají. Rozpracovaná studie byla prezentována v rámci pracovního semináře, který se konal 24. listopadu v *Experimentálním prostoru NoD* v Praze za účasti náměstka ministra kultury, radního pro kulturu města Prahy, zástupců ministerstva, pražského magistrátu, krajů jakož i ředitelů divadel a dalších profesionálů. Finální verze studie, závěry a doporučení obsahující konkrétní návrhy pro inovaci kulturní politiky pro divadelní oblast budou publikovány na jaře 2004 a následně pak podniknuty kroky k jejich implementaci.

ProCulture rovněž spolupracovalo s *Ministerstvem kultury*. Koncem roku se podílelo na vnitřním připomínkovém řízení návrhu věcného záměru zákona o veřejné podpoře kultury a změně některých zákonů, které *MK* připravovalo pro vládu. Manažerka *ProCulture* byla jmenována členkou nově vzniklé taneční komise *MK* a posléze byla zvolena její předsedkyní. Komise se podílí na implementaci nově vzniklého grantového *Programu na podporu tance a nonverbálního umění*.

ProCulture spolupracuje rovněž s *Asociací českých muzeí a galerií* a to v rámci dlouhodobého projektu *Muzea a profesionalita pro 21. století*, který je realizován za podpory *Nadace OSF Praha*. Jedním z finálních výstupů tohoto projektu bylo celorepublikové kolokvium na aktuální téma dnešního muzejnictví *Muzeum jako právnická osoba v legislativním prostředí České republiky a Evropské unie*, které se konalo v Brně ve dnech 9.-10. září 2003.

V roce 2003 *ProCulture* nominovalo na *Cenu Ministerstva kultury České republiky za přínos v oblasti výtvarného umění a architektury* malířku Jitku Válou, které byla tato cena slavnostně udělena dne 29. října. Dále pak nominovalo Medu Mládkovou na *Cenu Evropské unie pro kulturní dědictví Europa Nostra Awards 2003*. O nositeli této ceny bude rozhodováno v roce 2004.

ProCulture spolupracuje s pražskou kanceláří programu *EU Culture 2000*, se správou českých center, s *Institutem pro středoevropskou kulturu a politiku*, s katedrou produkce *Divadelní akademie múzických umění*. Vedle toho *ProCulture* konzultuje specifické projektové záměry z hlediska možnosti zajištění finančních prostředků jednotlivcům i organizacím.

ProCulture má v České republice jedinečné postavení díky mezioborovému zaměření a znalosti nezávislého živého umění. Díky tomu byla ředitelka programu vybrána *Nadací pro rozvoj občanské společnosti* k účasti na studijní cestu do Bruselu a to jako jediný zástupce českého neziskového sektoru v oblasti kultury. Tato cesta se konala v červnu 2003 a souhrnná zpráva obsahující informace a postřehy, které jsou z pohledu přímo zainteresovaných nestátních organizací považovány za nejdůležitější – příležitosti k využití, další očekávaný vývoj, dopad na české neziskové prostředí – je publikována na stránkách centra.

MANAŽERKA PROJEKTU: Marta Smolíková

SPRÁVA WEBOVÝCH STRÁNEK: e4you, spol. s r. o.

KOORDINÁTOR: Petr Svatoš

V projektu *Zavádění prvků community policing do praxe Policie ČR*, který byl zahájen v polovině roku 2003, mínil *Otevřená společnost, o. p. s.* ve spolupráci s *Ministerstvem vnitra ČR* a *Policií ČR* testovat ve dvou pilotních lokalitách vybrané metody policejní práce posilující roli *Policie ČR* na místní úrovni v procesu tvorby aktivit situační prevence a proaktivního přístupu v každodenní policejní práci založené na spolupráci s veřejností na místní úrovni.

Community policing je pojem, zastřešující často velmi různé postupy práce policie zohledňující aktivní komunikaci s veřejností. Výsledky spolupráce se mohou projevit jak v oblasti prevence kriminality, tak ve zvýšení efektivity každodenní policejní práce při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti. Důvodem pro úvahy o community policing byla, překvapivě, reakce na „přílišnou“ profesionalizaci policejní činnosti. Policie sice „pracovala dobře“, ale na něčem jiném, než občané cítili jako největší problém. Důsledkem toho bylo veřejné mínění často nespokojeno s prací policie, i když ta byla profesionální.

V České republice projekt navazuje zejména na současný systém prevence kriminality, který tvoří pět pilířů: resortní programy prevence kriminality *Ministerstva vnitra*, programy nevládních neziskových organizací, aktivity *Policie ČR* (tzv. *Preventivně informační skupiny – PIS*), aktivity podnikatelských subjektů a preventivní programy realizované samosprávnými orgány měst a obcí. Na místní úrovni je systém postaven na skupině manažerů preventivních aktivit, kteří mají za úkol mimo jiné vytvořit a koordinovat *Komisi pro prevenci kriminality*, analyticko-konzultační činnost (kriminologická analýza lokality) a iniciační činnost při vytváření místně zaměřených komplexních preventivních programů a jejich rozpracování do jednotlivých konkrétních preventivních programů. Prostřednictvím *Komise pro prevenci kriminality* se na místní úrovni zajišťuje koordinace a informovanost o lokálních preventivních opatřeních. Jejími členy by měli být jak kompetentní zástupci intervenujících státních institucí (např. policie, školství apod.), tak - dle faktických možností konkrétních regionů - i místní občanská uskupení, regionální, zájmové, charitativní a církevní sdružení, jakož i jednotlivci, kteří mají o preventivní práci zájem a mají k ní i odpovídající schopnosti. K preventivním aktivitám lze přiřadit také činnost *Probační a mediační služby*, odpovídající principu *restorative justice* (znovunastolená spravedlnost), kterým se *community policing* také zabývá. Fakt,

že pachatel je odsouzen k trestu, který „zůstává v komunitě“ a je viditelný, vede i u nezúčastněné veřejnosti k silnějšímu vnímání kontinuity kriminálních aktivit a jejich následků.

Vyjádřeno v pojmech prevence kriminality můžeme shrnout tři aspekty *community policing*. Za prvé – zaměřuje se na posílení prvků situační prevence (oproti represí či prevenci sociální) a spolupráci *Policie ČR* v současném systému prevence. Za druhé – zabývá se efektivitou organizačních opatření na místní úrovni (jejich flexibilita a možnosti inovace). Za třetí – vztah policie s veřejností nevnímá jako otázku úzce specializovaných odborníků na *public relations*, ale snaží se nabízet přiměřené nástroje každému policistovi v rámci jeho zařazení. Důraz je kladen na vyvážené uplatňování policejní práce jako výkonu státní moci i služby veřejnosti tak, aby prevence byla co nejvíce integrovaná do každodenních činností policisty. Pokud hovoříme o *community policing* v podmínkách *Policie České republiky*, máme tím na mysli zejména pořádkovou a dopravní policii.

Koncept projektu vychází z faktu, že má-li být *community policing* v budoucnu v České republice využívaným typem policejní práce, musí o jeho přijetí usilovat samotný resort vnitra a nelze tedy testovat a činit závěry pouze na lokální úrovni bez přímé a průběžné návaznosti na celostátní koncepce policejní práce, zejména v oblasti prevence kriminality. Velká pozornost byla věnována přípravné fázi (po zhodnocení zkušeností ze zahraničí, kde projekty *community policing*, které neuspěly nebo se při své realizaci potýkaly se zásadními problémy, shodně zmiňovaly jako jednu z příčin těchto neúspěchů nedostatečnou přípravu implementace nových postupů). Zejména byla pečlivě analyzována a dostatečně zohledněna návaznost na stávající strukturu policejní práce a zjišťování stávajícího stavu a možného vývoje aktivit *Policie ČR* v této oblasti.

Současné policejní přístupy i v České republice pozvolna ustupují od hodnocení úspěšnosti skrze statistiky objasňenosti kriminality jako jediného kritéria a přistupují k sebehodnocení prostřednictvím důvěry občanů či jejich subjektivního pocitu bezpečí. Policejní strategie se stále více snaží klást důraz na poptávku veřejnosti. Tato koncepce policejní práce se zaměřuje na součinnost při řešení příčin kriminality, aby tak předešla vysokým nákladům při odstraňování jejich důsledků. *Community policing* je proaktivní policejní přístup, který směřuje ke společnému definování problémů v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti a jejich následnému společnému řešení.

Jak vyplynulo ze studia zahraničních pramenů a seznámení se s obecnými koncepty i konkrétními strategiemi *community policing*, jak jsou uplatňovány v různých zemích (USA, Kanada, Velká Británie, Nizozemí, Dánsko, Rakousko, Francie), postupy *community policing* jsou uplatňovány vždy v lokálních variantách pro něž národní systémy tvoří pouze obecný rámec. V praxi tedy není možné „převzít“ či

„upravit“ vybraný národní model *community policing*; jednotlivé metody je vždy nutno zkoušet v místních podmínkách, kde roli hraje jak systém policejní práce v dané zemi, tak velikost lokality a charakter problémů veřejného pořádku, místně obvyklý způsob řešení konfliktů či struktura veřejnosti v dané oblasti.

POSTUP REALIZACE PROJEKTU V ROCE 2003

Pozornost *Otevřené společnosti, o. p. s.* se v roce 2003 soustředila na vymezení vzájemného vztahu s *Ministerstvem vnitra* tak, aby *MV* mělo zájem a vůli poskytovat podmínky pro realizaci projektu a zejména zohlednit jeho závěry v praxi. Během září a října byl navázán úzký kontakt s *Ministerstvem vnitra* zejména se zástupci *Odboru prevence kriminality (OPK)*, *Odboru bezpečnostní politiky (OBP)* – v této souvislosti je potřeba poznamenat, že *Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*, kterou realizuje *OBP MV*, obsahuje významné prvky *community policing* – a *Odboru vzdělávání a správy policejního školství*, dále pak s manažerem projektu *Kanadské jízdní policie* a na *Policejním prezídiu* s poradcem pro vstup do *EU (Projekt EFQM)* a dále s některými službami a skupinami v rámci *Policie ČR* (např. *Preventivně informační skupina – PIS*). Při průzkumu byly osloveny i další subjekty, jejichž současné aktivity by v budoucnu mohly úspěšně podporovat mechanismy *community policing* (*Sdružení pro probaci a mediaci v justici*). Výsledný souhrn stávajících aktivit a opatření byl doplněn vymezením legislativního rámce: zadání právní analýzy *Možnosti a hranice vzájemné spolupráce občanů a institucí s Policií ČR, včetně možnosti participace na výkonu povinností obcí a policie*.

Paralelně s formálním procesem vymezení rámce projektu na národní úrovni se *Otevřená společnost, o. p. s.* zabývala přípravou na práci v lokalitách. Byla stanovena metodologie vyhodnocení výsledků projektu tak, aby byly přijatelné bez formálních výhrad. Byly proto analyzovány dosud realizované výzkumy spokojenosti občanů s prací policie a na jejich základě byla zpracována metodologie obdobného sociologického šetření, které proběhne před zahájením a po ukončení prací v obou pilotních lokalitách. Byly také navštíveny tři potenciální lokality a zhodnocena možnost jejich výběru pro vlastní realizaci modelu *community policing* (České Budějovice, Ostrava, Sokolov), jejich konečný výběr však do konce roku 2003 neproběhl, neboť má být sladěn s grantovým programem *MV ČR Partnerství*, který se jeví jako nejvíce relevantní pro potřeby projektu a jehož realizace začíná v únoru 2004.

Preventivní program *Partnerství*, určený pro menší obce a mikroregiony, vznikl v roce 2003 v rámci aktivit *Odboru prevence kriminality MV ČR* a jeho podstatou je partnerská spolupráce *Policie ČR* s místními orgány veřejné správy při přípravě a realizaci cílených opatření (projektů), která budou minimalizovat lokální kriminogenní podmínky, zvyšovat riziko při páchání trestné činnosti a snižovat její po-

tenciální zisky. Těžiště metod předcházení trestné činnosti bude spočívat zejména v situačních aspektech prevence. *Policie ČR* (okresní ředitelé a vedoucí obvodních oddělení *Policie ČR*) iniciují řešení konkrétních negativních jevů a spolupodílí se na výběru adekvátních opatření. Realizátorem doporučených preventivních opatření je obec, která je i příjemcem dotace a na realizaci projektu finančně participuje.

Projekt předpokládá mimo vlastní aktivity v lokalitách, jejichž konečná podoba se bude odvíjet od výsledků spolupráce, také školení policistů a partnerů projektu a jejich studijní cestu do zahraničí, souběžně probíhá vlastní propagace projektu v podobě internetových stránek a prezentačních materiálů www.osf.cz/coop. Po realizaci projektu v lokalitách a vyhodnocení výstupů bude připraven návrh strategie zavádění *community policing* do praxe v České republice a k tomu potřebná prezentace v podobě publikace. Jedním z možných směrů, kterými se bude projekt v budoucnosti ubírat, je vznik samostatného centra pro *community policing*, které bude vytvářet nezávislou platformu sloužící zejména k šíření informací, konzultacím a předáváním know-how při vytváření spolupráce veřejnosti a policie.

Projekt aktivně spolupracuje jak s představiteli státní správy tak s dalšími neziskovými organizacemi, vzdělávacími institucemi a také se zahraničními partnery, jejichž účast předpokládá také další finanční zajištění projektu.

MANAŽEŘI PROJEKTU:

Michal Tošovský

Marek Veselý

SPOLUPRÁCE NA PROJEKTU:

Ministrestvo vnitra ČR, Odbor prevence kriminality

ZALOŽENÍ SLOVENSKO-ČESKÉHO ŽENSKÉHO NADAČNÍHO FONDU

Otevřená společnost, o. p. s. stojí u zrodu nové iniciativy, zaměřené na podporu práv žen a genderové rovnosti a zároveň kultivující filantropii v České republice a poskytuje zázemí pro vznik nadačního fondu.

Nadační fond *Slovak-Czech Women's Fund*, společný projekt *Nadace OSF Praha* a *Nadace OSF Bratislava*, bude stimulovat iniciativy vedoucí k prosazení genderové rovnosti a zároveň bude fungovat jako grantová a fundraisingová organizace pro ženské organizace v České republice a na Slovensku, která naváže na tradici *Gender programů* pražské a bratislavské nadace Open Society Fund a svojí formou česko-slovenské spolupráce bude představovat unikátní organizaci. Hlavním cílem *Fondu* bude iniciovat, stimulovat a podporovat aktivity směřující k prosazování a dodržování lidských práv žen, analyzovat vývoj národních politik a *gender mainstreamingu* a ovlivňovat zařazení „ženské agendy“ na program politik na národní i lokální úrovni a v neposlední řadě bude kultivovat rozvoj domácí i zahraniční filantropie a mobilizovat zdroje na podporu aktivit českých a slovenských ženských neziskových organizací. Fond bude zároveň aktivně působit v širších zahraničních koalicích a svým zapojením do mezinárodních networků bude přispívat k formulaci obecných cílů mezinárodního ženského hnutí zohledněním aktuální situace v zemích střední Evropy.

Idea *Slovensko-Českého ženského nadačního fondu* vychází z faktu nedostatečného financování programů zaměřených na problematiku genderové rovnosti jako takové a na podporu rozvoje ženského hnutí v ČR a SR. V obou zemích lze zaznamenat panující stereotypy v nazírání rolí žen a mužů a od nich se odvíjí další znevýhodňování a fenomény marginalizace žen. Nedostatečná účast žen v politice znamená nemožnost ovlivňovat perspektivou žen kvalitu života a zároveň tak omezuje přístup žen k veřejným zdrojům a ke správě věcí veřejných.

V období listopad–prosinec 2003 proběhla plánovací setkání se slovenskými partnery a bylo definováno pět hlavních cílů fondu: zlepšovat postavení žen ve společnosti, podporovat ženské organizace v České a Slovenské republice, napomáhat v obou státech rozvoji ženského hnutí, iniciovat a podporovat aktivity týkající se ženských práv a genderové rovnosti a podporovat tvorbu a uplatňování genderové politiky SR a ČR. Zároveň byly vybrány oblasti aktivit ženských nevládních

organizací, které bude nadační fond finančně podporovat. Jedná se o následující oblasti: prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže, prevence a potírání násilí na ženách, podpora rozvoje genderových studií, obhajoba práv žen ze znevýhodněných skupin, reprodukční práva a prevence a potírání obchodu se ženami.

Co se týče institucionálního rozvoje fondu, byly provedeny kroky nezbytné k registraci nadačního fondu. Předpokládáme, že fond bude zaregistrován do konce prvního čtvrtletí 2004 a poté začne fungovat jako samostatná organizace.

V obou státech byli osloveni budoucí členové a členky správní rady nadačního fondu. Na základě vzájemné domluvy bylo stanoveno, že ve správní radě bude vyrovnaný poměr zástupců obou republik, toto pravidlo bude dodržováno i při rotaci členů správní rady.

ČLENKAMI SPRÁVNÍ RADY SLOVENSKO-ČESKÉHO ŽENSKÉHO NADAČNÍHO FONDU JSOU:

Zora Bútorová
Marie Čermáková
Marie Kopecká
Monika Ladmanová
Alena Pániková
Andrea Vadkertiová

Na začátku roku 2004 bude vypracována analýza současné situace financování aktivit v oblasti ženských práv a potenciální vůle donorů financovat některé z těchto činností. Zároveň budou pracovníci fondu připravovat vizuální prezentaci fondu a PR strategii pro oba státy. V druhé polovině roku, kdy by měly být již vyřešeny organizační a praktické záležitosti fondu, počítáme s vyhlášením prvního kola grantového řízení, jehož téma by mělo být vybráno na základě výsledků výše zmíněné analýzy.

Registrací *Slovensko-českého ženského nadačního fondu* vznikne samostatný právní subjekt a *Otevřená společnost, o. p. s.* tím dokončí svoji roli poskytovatele zázemí pro nově vznikající subjekt. V budoucnosti bude pro nadační fond partnerem při získávání finančních prostředků a při realizaci konkrétních projektů.

MANAŽERKA PROJEKTU:

Markéta Hronková

MONITOROVÁNÍ PROCESU PŘISTOUPENÍ K EU: ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO ŽENY A MUŽE V ČR

V roce 2003 vydala *Otevřená společnost, o. p. s* českou verzi zprávy *Monitorování procesu přistoupení k EU: Rovné příležitosti pro ženy a muže v ČR*. Originál této zprávy vznikl v rámci programu *Open Society Institute, EU Accession Monitoring Program* a byl realizován jako společná aktivita organizací *Network Women's Program* a *Open Society Foundation Romania*.

Obsahem zprávy je zhodnocení situace v oblasti rovných příležitostí v sedmi státech: Bulharsku, České republice, Estonsku, Litvě, Maďarsku, Polsku a Rumunsku. Monitorování a analýza legislativy a praxe jednotlivých zemí vycházely ze směrnic *EU* týkajících se rovných příležitostí. Zpráva obsahuje konkrétní doporučení, jak zajistit úplný soulad místní judikatury se směrnicemi *EU* a stanoví oblasti, na něž je třeba klást zvláštní důraz. Nálezy obsažené ve zprávě ukazují, jak jsou v ČR, jakožto kandidátské zemi, vnímána lidská práva žen a rovné příležitosti žen a mužů. Celkové hodnocení zní, že přistoupení k *EU* je pozitivním přínosem pro zvýšení úrovně v sociální oblasti a zejména v oblasti genderové rovnosti. V zájmu dosažení dalšího pokroku by měly orgány *EU* – zejména *Evropská komise*, která je zodpovědná za proces rozšíření – sledovat zavádění posuzovaných směrnic, a to především v klíčových oblastech uvedených v této zprávě.

ČESKOU ZPRÁVU ZPRACOVAL KOLEKTIV AUTOREK:

Darina Lišuchová
Radka Macháčková
Markéta Huňková
Jolana Nováková

INTRODUCTORY WORDS OF THE CHAIRPERSON OF *OTEVRENA SPOLECNOST, O. P. S*

The 2003 meant a „year of change“ for the public benefit association *Otevrena spolecnost, o. p. s.* The changes, related to the programmatic structure and orientation, are significant for the future development of the organization.

The maintained mission of the organization – to assist by the open society development – is interlaced with the new projects implemented by the *Otevrena spolecnost, o. p. s.* In 2003 *Otevrena spolecnost, o. p. s.* took the first steps to introduce the new role of itself among the non-governmental organizations in the country, while participating on the new project areas such as law, police reform, gender issues, culture policy. *Otevrena spolecnost, o. p. s.* provides space for articulation of the new ideas and realization of the innovative approaches towards its mission fulfilment and creates platform for new partnerships. Most of the defined projects realized by *Otevrena spolecnost, o. p. s.* presume the wider involvement of another strategic partners, formulate new relationships and establish the comprehensive structures, which have the future ambition to spin-off into a new entity or organization.

The targeted issues of *Otevrena spolecnost, o. p. s.* activities are designed to contribute to the overall democracy development and engage into the reshaping of public policy attention. Bearing this in mind, through the targeted financial sources, *Otevrena spolecnost, o. p. s.* introduces shifts in the culture of philanthropy and brings the perspective of social change philanthropy.

The year 2003 tuned the new role of *Otevrena spolecnost, o. p. s.*, rounded up the transformation process and was certainly not effortless for its employees and partners. At this point, I have a great pleasure to express my affectionate thanks to them and to wish them successful year 2004 and following.

Marie Kopecká

IMPLEMENTATION AND ENFORCEMENT OF THE RIGHT TO INFORMATION – OTEVŘETE (OPEN IT)

| costs in 2003 was 591 137 CZK |
| realization: from January 2000 |

The project on access to information started in 2000 and focuses on the enforcement, monitoring and implementation of 106/1999 *Free access to information Act*, which came into power in 2000. First, the main issue addressed in the project was to guarantee the access to information and provide free counselling to everybody together with its own investigation. Further, the obligation of local governments to release every year annual report on the Internet has been monitored and action taken in case the obligation was violated. Further, the project engages in the amendments drafting, related to the access to information and lobbying for its adoption. As part of the **Right to Information project**, an Internet server www.otevrete.cz offers counselling to everybody who requests information on the issues related with the Act 106/1999, hereby introduces the tool for shaping the legal culture and provides leverage for improvement of the legislation. On the website, the compile of lawsuits and rulings are collected and comments provided, thereby it is a source for the legal comparison and theory. In 2003, the increasing number of server visits and counselling's is significant for the overall enlarged perception of need to participate on the public life and decision-making process. In 2003, the new activity of yearly *Open vs. Close competition* was introduced to the public and call for participation applied. Based on the information from public were selected and awarded the best and worst representatives of local government and public administration from the perspective of access to information. To fulfil its mission – to stimulate the civic participation and learn how to control or influence the public governing institutions and policy-makers – project is moving step by step.

STRENGTHENING THE EDUCATIONAL CAPACITY OF NGOS

| costs in 2003 was 694 513 CZK |
| realization: December 2001–June 2003 |

The project on **Strengthening the educational capacity of Czech non-governmental organizations** started in 2002 and ended up in June 2003. The main goal of the project was to improve the quality and to wide the base of lectors for non-profit sector education, to increase and systemize the accessibility of information about education for this specific sector, and to introduce new types of courses. At the beginning of the project, the needs assessment based on the analyse was provided and main deficiencies in terms of NGOs educational opportunities identified. During 2003, in close collaboration with *Otevrena společnost, o. p. s.* part-

ners – *Step by Step association* and *Hestia association* and *Information Center for Non-profit sector association* – were developed and organized two educational cycles, focusing on lectures skills empowerment and introducing the phenomenon of volunteerism and its capacity within the Czech non-profit sector. As one of the long-term results of the project an Internet Server www.studujte.cz was established, providing complex and comprehensive information about available trainings, courses and educational activities for NGOs in the Czech Republic. Today there are more than 60 registered organizations, offering continuously about 150 current educational products. Since the establishing in 2002 the portal presented more than 600 different educational models focused on NGO sector structured in 15 different categories (management, legal aspects, fundraising, communication, public presentations, public relations, etc.). Server *Studujte.cz* is periodically updated and newly includes also international courses and trainings.

Project was financed by Phare Program.

IMPLEMENTATION OF THE GENDER CONCEPT INTO PEDAGOGICAL PRACTICE

| costs in 2003 was 130 280 CZK |
| realization: from December 2002 |

At the end of 2002, *Otevřena společnost, o. p. s.* launched project on **Gender and Education** and addressed the continuing stereotypes in the public about the role of men and women in the society. Focusing on the goal of pursuing the changes in the perception of mentioned roles, projects engage into the systematic introduction and comprehensive implementation of the gender concept into pedagogical practice. Project includes following three parts :

- the implementation of the concept of gender into relevant elementary and high schools subjects (particularly in the subject of social science),
- implementation of the concept of gender (particularly gender sensitive communication aspects) into pedagogical practice through education of teachers,
- implementation of the gender concept into strategic pedagogical documents of the *Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic*.

In each of this area, *Otevřena společnost, o. p. s.* prepares educational handbooks, based on the knowledge of experts and considering the experience with the Czech educational system. Both, gender studies professionals and teachers from all levels of the schools in the country participate on the materials preparation and before

published, the discussion with various groups means the necessary impact on its shape. Main partner of the project is *Gender Studies Department (Philosophy Faculty of Charles University)*. In the expert group are leading Czech sociologists, pedagogy, psychologists, lawyers and the project is implemented in close cooperation with the *Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic*.

IMPLEMENTING AND DEVELOPING OF THE CULTURAL POLICY – ProCULTURE

| costs in 2003 was 404 647 CZk |
| realization: from April 2003 |

ProCulture Center was established in April 2003 as an independent project under the *Otevrena společnost, o. p. s.* and is focused on research, information and education in the field of arts and culture. The aim is to provide Czech cultural organizations with relevant information and services, which would help them to strengthen their capacity and professionalism and gain sustainability. *ProCulture* concentrates on providing external assistance for culture institutions, including research and analysis, documentation and monitoring, consultations and educational activities. *ProCulture* relies on the achievements and expertise of the *Arts and Culture Program*, which was held under the umbrella of the *Open Society Fund Prague* in the past decade, and aims to preserve and develop its previous accomplishments in the field of contemporary arts - performing and visual arts, new media, film or specific projects related to cultural policy. The unique position of *ProCulture* is emphasized by its cross-disciplinary focus and its state-wide character.

IMPLEMENTING THE CONCEPT OF COMMUNITY POLICING

| costs in 2003 was 173 713 CZk |
| realization: from July 2003 |

Project on introducing the new principles of *community policing* into the Czech police system started *Otevrena společnost, o. p. s.* in July 2003. Main defined goal of the project is to support the *community policing* model implementation and to adopt new approaches in creating quality relation between public and police service and in recreating and deepening of citizens' trust in the police and the introduction of new modern methods by the police. Based on the comparative research in 2003, several foreign models were combined and the preparation for concrete pilot program implementation will start in selected two locations in Czech Republic. Conducted research in the locations will analyse the impact of the implemented

projects and together with the experience gained during the two years of activities in the field will serve as a basis for principles formulation. In co-operation with the *Ministry for Interior*, the new innovative methods of strengthening the activities of *Czech Police* will be promoted in practice. On the local level those methods are building better situation prevention and pro-active attitude in everyday task of the *Czech Police*, which is performed on the co-operation with the local community.

PREPARATORY PHASE OF SLOVAK-CZECH WOMEN'S FUND ESTABLISHMENT

| costs in 2003 was 52 217 CZk |
| realization: November 2003–April 2004 |

In 2003, *Otevrena spoločnosť, o. p. s.* provided space for the new initiative – launching *Slovak-Czech Women's Fund*, which will serve as a fundraising tool for women's rights activists and organizations. Main objective of the Fund will be to promote gender equity and to support gender mainstreaming within the two countries, Czech and Slovak Republic. The preparatory phase of Fund establishment, including mainly the technical assistance during the entity registration, strategic planning and basic networking, was covered by *Otevrena spoločnosť, o. p. s.* who serve as a platform for the new born bilateral initiative.

PUBLICATION MONITORING THE EU ACCESSION PROCESS: EQUAL OPPORTUNITIES FOR WOMEN AND MEN

| costs in 2003 was 70 602 CZk |

Otevrena spoločnosť, o. p. s. published in 2003 a monitoring report called: *Monitoring the EU Accession Process: Equal Opportunities for Women and Men*. Released book concerns the assessment of the status of equal opportunities de jure and de facto, similar book was published in seven of the EU candidate countries. Findings in the report illustrate how the women's human rights and equal opportunities for women and men are perceived in the country and what specific steps have been undertaken in order to comply with the EU standards, adopting the new provisions and taken specific enforcement measures. Book provides also concrete recommendations on how to ensure full compliance with all of the Directives and outlines specific areas of concerns.

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

Otevřená společnost, s.p.a.
Prokopova 9
130 00 Praha 3

zapsaná v ústředním seznamu podnikatelských subjektů Městského úřadu Prahy, oddělení vkladů a zápisů
IČ: 25775431

ROZVÁHA (balance) k 31. 12. 2003

v celých Kč

AKTIVA		Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posledního dni účetního období
A. Dlouhodobý majetek celkem		59 265	0
I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem		93 167	93 167
4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek		93 167	93 167
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem		291 439	127 482
4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí		207 233	62 696
7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek		84 216	64 786
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem		-325 341	-226 649
4. Oprávky k drobnému dlouhod. nehm. majetku		-93 167	-93 167
7. Oprávky k samostat. mov. věcem a soub. mov. věcí		-147 958	-62 696
10. Oprávky k drobnému dlouhod. hmotnému majetku		-84 216	-64 786
B. Krátkodobý majetek celkem		1 001 537	3 083 784
II. Pohledávky celkem		28 261	4 468
1. Od zákazníků		24 066	4 068
6. Pohledávky za zaměstnanci		4 261	0
8. Daň z příjmů		0	-460
III. Krátkodobý finanční majetek celkem		973 276	3 073 329
1. Pokladna		2 178	31 923
2. Cenníky		6 944	7 200
3. Účty v bankách		964 156	1 034 406
IV. Jiná aktiva celkem		0	5 787
1. Náklady příštích období		0	5 787
Aktiva celkem		1 060 802	3 083 784

1 z 2 stránek

PASIVA

	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posledního dni účetního období
A. Vlastní zdroje celkem	676 618	2 840 043
I. Jméni celkem	2 895 948	676 618
1. Vlastní jmění	2 895 948	676 618
II. Výsledek hospodaření celkem	-2 219 330	2 163 425
1. Účty výsledku hospodaření	0	2 163 425
2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-2 219 330	0
B. Cizí zdroje celkem	384 184	243 741
III. Krátkodobé závazky celkem	384 184	216 328
1. Dodavatelé	211 572	40 068
5. Zaměstnanci	69 832	81 961
6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	3 080	0
7. Závazky k institucím soc. zajišť. a veřej. zajišť. poj.	73 482	68 310
9. Ostatní přímé daně	26 218	25 801
17. Jiné závazky	0	188
IV. Jiná pasiva celkem	0	27 413
1. Výdaje příštích období	0	27 413
PASIVA CELKEM	1 060 802	3 083 784

Odesílatel dat:	Radiokl.	Příjím.	Příjím. ověř.	Glasnost vstupu:
20. 12. 2004	10:00:00	10:00:00	10:00:00	10:00:00
Otevřená společnost, s.p.a.				
Prokopova 9, 130 00 Praha 3				
Smluvní číslo: 130 00 Praha 3				
Telefon: 257 754 31				

2 z 2 stránek

Výkaz zisku a ztráty
k 31.12.2003
v celých Kč

A. NÁKLADY	Celkem
I. Spotřebované nákupy celkem	15 104
1. Spotřeba materiálu	15 104
II. Služby celkem	1 943 512
5. Opravy a udržování	7 801
6. Cestovné	8 285
7. Náklady na reprezentaci	1 285
8. Ostatní služby	1 925 621
III. Osobní náklady celkem	1 373 638
9. Mzdové náklady	1 032 024
10. Základní sociální poistbny	319 820
12. Základní sociální náklady	21 794
IV. Daň a poplatky celkem	2 782
16. Ostatní daň a poplatky	2 782
V. Ostatní náklady celkem	40 413
17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	5 400
21. Kursové ztráty	40
22. Úroky	20 667
24. Jiné ostatní náklady	14 176
VI. Odpisy, gradový majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem	38 599
25. Odpisy d. nehmotného a hmotného majetku	38 599
Náklady celkem	3 414 048

B. VÝNOSY	
1. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	29 408
2. Tržby z prodeje služeb	29 408
IV. Ostatní výnosy celkem	8 409
15. Úroky	5 038
18. Jiné ostatní výnosy	1
VI. Přijaté příspěvky celkem	5 543 026
17. Přijaté příspěvky (darů)	5 543 026
Výnosy celkem	5 577 473

C. VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM	2 163 425
34. Daň z příjmů	0

D. VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ CELKEM	2 163 425
---------------------------------------	------------------

Ověřeno dne:	Račnicko	Podpis:	Právní osoba:	Ověřeno, souhlas:
12.12.2003	12.12.2003	12.12.2003	12.12.2003	12.12.2003
Ověřeno společností, o.p.s.	Ověřeno společností, o.p.s.	Ověřeno společností, o.p.s.	Ověřeno společností, o.p.s.	Ověřeno společností, o.p.s.
Prokupa 9, 130 00 Praha 3	Prokupa 9, 130 00 Praha 3	Prokupa 9, 130 00 Praha 3	Prokupa 9, 130 00 Praha 3	Prokupa 9, 130 00 Praha 3

Otevřená společnost, o.p.s.
Příloha účetní závěrky

rok končící 31.12.2003

1. Název a sídlo účetní jednotky

Otevřená společnost, o.p.s.
Prokupa 9 č.p.107
130 00 Praha 3
IČ: 25737431
Datum vzniku: 29.1.1999
Datum zápisu do rejstříku o.p.s.: 17.2.1999

Otevřená společnost, o.p.s. byla zřízena v souladu s ustanovením 245/1998 Sb. Zákona o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů a zapsána dnem 17.2.1999 v rejstříku obecně prospěšných společností, oddíl O, vložka 96, vedeném Městským soudem v Praze.

2. Právní forma účetní jednotky

Obecně prospěšná společnost.

3. Vznemění účelu, pro který byla účetní jednotka zřízena:

Jak vyplývá ze statutu obecně prospěšné společnosti, společnost zajišťuje zejména vzdělávací a výchovné programy. Společnost bude k naplnění těchto aktivit poskytovat služby zaměřené na činnost vzdělávací a výchovnou zejména v rámci seminářových programů, včetně jejich realizace; činnosti uvolňovací, konzultační a poradenské, a to především v oblasti kulturní, sociální a zdravotní a dále v oblasti prosazování lidských práv všech skupin obyvatelstva; činnosti knihovnické a dokumentační, vztahující se k poskytování obecně prospěšných služeb; činnosti vydavatelské a nakladatelské.

4. Ostatní činnosti účetní jednotky

Neprovojujeme jiné činnosti, než které souvisí s výměrností ve statutu.

5. Statutární orgány a změny provedené v účetním období

Členové správní rady a dozorčí rady v roce 2003

Členové správní rady:

Marek Kopecký (předsedkyně)

Sylvie Rohanová

Filip Tichý

Členové dozorčí rady:

Lenka Němcová

Vladimír Šýkorová

Zdenka Altmrová

1 z 6

Otevřená společnost, o.p.s.
Příloha účetní závěrky

rok končící 31.12.2003

6. Informace o zakladatelích

Zřizovatelem obecně prospěšné společnosti je Nadace Open Society Fund Praha, Scafičova 47, Praha 3.

7. Vklady do vlastního jmění

V roce 2003 nebyly žádné nové vklady do vlastního jmění.

8. Účetní období za které je sestavena účetní závěrka a rozvahový den

Účetním obdobím účetní jednotky je kalendářní rok 2003. Rozvahovým dnem je 31.12.2003.

9. Použití účetní metody

- vymezení nákladů souvisejících s pořízením dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.
Soudržní ocenění dlouhodobého majetku a jeho technického zhodnocení jsou zejména náklady na přípravu a zabezpečení pořízovaného majetku, správní poplatky, expertizy, předprojektové přípravné práce apod.
- vymezení nákladů souvisejících s pořízením nemovitých papírů a podílů, způsob a pohledávky.
Účetní jednotka nemá žádné zálohy, cenné papíry nebo podíly ani nezakupuje pohledávky od třetích osob.
- postup tvorby a použití opravných položek.
Opravné položky nevytváříme a ani o nich neúčtujeme.
- odpisování majetku.
Dlouhodobý majetek se odpisuje postupně v průběhu používání. Účetní období dlouhodobého hmotného majetku jsou stanoveny na stejné období životnosti, jako je stanoveno v říšské o daních z příjmů a odpisy budou vypočítány podle § 31. Sazbu účetních odpisů dlouhodobého nehmotného majetku stanoví organizace z listinným předpisem s vzhledem na předpokladovou dobu použitelnosti. Dlouhý majetek po jeho zřízení je začítován do nákladů účtové třídy 5 a veden v podrobné evidenci organizace.
- postup tvorby a použití rezerv.
Rezervy nevytváříme a ani o nich neúčtujeme.
- vzajemné záúčtování.
Účetní jednotka účtuje o účtech a pohledávkách, nákladech a výnosech v účetních knihách samostatně bez jejich vzájemného záúčtování. Použitím zákazu vzájemného záúčtování není zatížováno dobrodruží nebo refundaci týkající se konkrétní položky vztahující se k účetnímu období, ve kterém byla zatížována; dále domnětky a vztahy mezi zprávy, kladných a záporných kurzových rozdílů vzniklých v rámci těchto účetních příjmů; jedná-li se o vzájemné záúčtování pohledávek a závazků (účtová rozvahová rovnice) podle zvláštních právních předpisů (§261 Obch.zák.), jedná-li se o pohledávky a závazky s dobou splatnosti jednoho roku a kruší a ve stejné měně.

2 z 6

Otevřená společnost, o.p.s.
Příloha účetní závěrky

rok končící 31.12.2003

10. Způsob zpracoování účetních záznamů

Účetní záznamy jsou zpracovávány pomocí softwaru FINL od firmy IIRMC s.r.o.

Mzdy zaměstnanců jsou zpracovávány pomocí softwaru UNICOS.

11. Způsob a místo účtování účetních záznamů

Účetní záznamy jsou archivovány v souladu s § 31 a 32 Zákona o účetnictví v příručím archivu účetní jednotky.

12. Informace o významných událostech, které nastaly mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky

Účetní jednotka takové informace nezaznamenala.

13. Účasti v obchodních společnostech

Nemáme žádnou účast v obchodních společnostech.

14. Informace o úpěších akcií a podílů realizovaných během účetního období

Nemáme žádné akcie ani podíly.

15. Informace o akcích a podílech

Nemáme žádné akcie ani podíly.

16. Majetkové cenné papíry, výměnitelné a prioritní dluhopisy.

Nemáme.

17. Dlužné částky vzniklé v daném účetním období se zbytkovou dobou splatnosti vyšší než 5 let

Nemáme.

3 z 6

Otevřená společnost, o.p.s. Příloha účetní závěrky

rok končící 31.12.2003

18. Dluhy kryté plnohodnotnou zárukou danou účetní jednotkou Nemáme

19. Cetková výše závazků neobsažených v rozvaze. Nemáme.

20. Výsledek hospodaření v členění podle jednotlivých druhů činnosti

účet	název	hlavní	hospodařská	provizorní	CELKEM
501	spotřeba materiálu	13 459	0	1 643	15 104
511	opravy a udržování	0	0	7 801	7 801
512	bezpečnost	8 285	0	0	8 285
513	náklady na reprezentaci	819	0	466	1 285
518	ostatní služby	1 430 123	0	476 018	1 926 141
521	tržebová náklady	551 729	0	480 315	1 032 024
524	zákonné sociál. pojistění	170 352	0	149 468	319 820
527	zákonné sociál. náklady	8 027	0	13 767	21 794
538	ostat. nepříjímé daň a poplatky	552	0	2 230	2 782
541	zajištění pohybu a úroky z prodlení	0	0	5 490	5 490
545	bursové otraty	0	0	80	80
546	daň	0	0	20 667	20 667
549	jiné oce. náklady	614	0	13 582	14 196
551	odpisy nemovit. a hmot.ál. majetku	0	0	38 599	38 599
	náklady celkem	2 203 940	0	1 210 188	3 414 048
602	tržby z prodeje služeb	50 408	0	-21 000	29 408
644	úroky	3 079	0	1 959	5 038
649	jiné ostatní výnosy	1	0	0	1
682	příjímé příspěvky	4 168 520	0	1 374 506	5 543 026
	výnosy celkem	4 222 008	0	1 355 465	5 577 473
	výnosy - náklady	2 018 068	0	145 277	2 163 425

4 z 6

Otevřená společnost, o.p.s. Příloha účetní závěrky

rok končící 31.12.2003

21. Informace o zaměstnancích

prům. evd. přepoč. počet zaměstnanců	mzdy		
	bez OON	OON	celkem
1,00	841 756	190 268	1 032 024

zákonné sociální	
pojištění	náklady
319 820	21 794

22. Odměny a funkční požitky členům statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů Členům správní rady ani členům dozorčí rady nebyly vyplaceny žádné odměny a m. funkční požitky.

23. Části členů statutárních, kontrolních a jiných orgánů a jejich rodinných příslušníků v osobích s nímž účetní jednotka uzavřela za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy. Dle informací, které jsou účetní jednotce známy, nemají členové statutárních ani kontrolních orgánů ani jejich rodinní příslušníci účast v osobích, s nímž účetní jednotka uzavřela za účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy.

24. Další majetkové a plnění členům statutárních, kontrolních a jiných orgánů Členům statutárních orgánů, včetně bytůch, nebyly poskytnuty během účetního období žádné zálohy ani úvěry. Účetní jednotka nepřijala během účetního období žádné závazek na jejich účet, jakožto určitý druh záruk.

25. Vliv způsobu oceňování na výpočet zisku a ztráty Účetní jednotka nemá žádné krátkodobé ani dlouhodobé finanční majetek u kterého by způsob oceňování měl vliv na výpočet zisku a ztráty.

26. Daňové úlevy na daní z příjmů Účetní jednotka má prováděné příjmy, které nejsou předmětem daně podle § 18 odst. 2 a § 18 odst. 4. Zákon o daních z příjmů. V roce 2003 jsou předmětem daně úroky z vkladů na termínovaných účtech založených v průběhu roku k běžnému účtu. Tyto úroky činí 3079,29 Kč. Účetní jednotka využila možnosti snížit svůj daňový základ v souladu s ustanovením § 20 odst. 7 ZDP a daňový základ byl tak snížen o částku 3000 Kč, představující daňovou úlevu získanou v účetním období 2003 ve výši 930,- Kč. V předchozích účetních obdobích jsme možností snížit svůj daňový základ nevyužili (neměli jsme žádné příjmy podléhající daní z příjmů).

5 z 6

Otevřená společnost, o.p.s. Příloha účetní závěrky

rok končící 31.12.2003

27. Informace o změnách daňové povinnosti běžného či minulých účetních období Účetní jednotce nejsou známy žádné takové informace.

28. Konstat. k významným položkám, resp. skupinám položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty 69 % finančních příspěvků bylo obdrženo od Nadace Open Society Fund Praha formou nadátního příspěvku na základě podaných návrhů projektů.

29. Příchod přijatých darů Od Nadace Open Society Fund jsme obdrželi příspěvky na provozní i hlavní činnost v celkové výši 5 194 tis. Kč. Od Nadace rozvoje občanské společnosti jsme obdrželi na hlavní činnost 349 tis. Kč.

30. Přehled poskytnutých darů Účetní jednotka dleovala v roce 2003 neziskovým organizacím hmotný majetek v zistkové hodnotě 20666,70 Kč.

31. Přehled o veřejných sbírkách Žádnu veřejnou sbírku jsme neprovdali.

32. Způsob vypořádání výsledků hospodaření z předchozích účetních období Výsledek hospodaření účetního období roku 2002 byl po schválení účetní závěrky na základě rozhodnutí správní rady převeden do vlastního jmění.

33. Okamžik sestavení účetní závěrky 15. března 2004

Sestavila:
Dr. Vlastimil - Křížek
Ing. Marie Konečná

Ing. Marie Konečná
předsedkyně správní rady

Otevřená společnost, o.p.s.
poštovní adresa
Sestřetova 47, 130 08 Praha 3

6 z 6

Praha, spol. s r.o.

Zpráva auditora pro Otevřenou společnost, o.p.s.

Provedl jsme audit přílohy účetní závěrky Otevřené společnosti, o.p.s. se sídlem v Praze 3, Pražského V. KO. 257378431 k 31. prosinci 2003. Za osvědčení účetní závěrky je odpovědný statutární orgán Otevřené společnosti, o.p.s. Naši úlohou je vyjádřit na základě auditu výrok o této účetní závěrce.

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditech a auditerskými směrnicemi Komory auditorů České republiky. Tyto směrnice požadují, aby byl audit naplánován a proveden tak, aby auditor získal jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedení ověření úplnosti a přikaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce. Audit rovněž zahrnuje posouzení použitých účetních postupů a vztahových odhadů účetních jednotky a zhodnocení celkové přiměřenosti účetní závěrky. Jme přetřevdění, že provedený audit poskytuje přiměřený podklad pro vydání našeho výroku.

Podle našeho názoru, účetní závěrka Otevřené společnosti, o.p.s. podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního jmění a finanční situace Otevřené společnosti, o.p.s. k 31. prosinci 2003 a výsledku hospodaření za rok 2003 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky.

V Praze dne 20. 3. 2004

Ing. Petr Šrámek
auditor - osvědčení KÁČR č. 1163

HZ Praha, spol. s r.o.
auditor - osvědčení KÁČR č. 31
Kobletka 1441/86
150 10 Praha 10

HZ Praha, spol. s r.o.
Auditor č. 1163
Sídlo: Praha 3

Ing. Petr Šrámek
Zpracovatel: Petr Šrámek - Praha
Tel.: 222 979 100

Ing. Marie Křížek
Auditor č. 31
Sídlo: Praha 10

Ing. Marie Křížek
Auditor č. 31
Sídlo: Praha 10

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST, O. P. S.

Adresa kanceláře:

Seifertova 47, 130 00 Praha 3

tel.: 222 540 979, fax: 222 540 978

e-mail: ops@osf.cz

■ www.osf.cz/ops

Další odkazy:

- www.otevrete.cz
- www.studujte.cz
- www.proculture.cz
- www.osf.cz/coop
- www.womensfund.cz

- Výroční zpráva *Otevřené společnosti, o. p. s.* za rok 2003

© 2004 *Otevřená společnost, o. p. s.*

- Obálka, grafická úprava a sazba: Václav Pišoft – Studio Pí

Sazba provedena písmem STF John Sans